

Sisällys

Kiitokset

TAIDEKASVATUKSEN MERKITYKSESTÄ JA TEOKSEN SYNNYSTÄ

Kaikki tarvitsevat taidekasvatusta 13

Näkökulmana näkemään saattaminen 16

LUOVUUDESTA

Luovuus – yksilöllistä itseilmaisua vai yhteiskunnallista työtä? 23

Lapsilähtöisyys ja vapaus kasvatusarvoina

Luominen yhteiskunnallisen työn arkea

Luomisen metaforia

Uusi luovuus 35

Luovuus hallitusohjelmaksi

Mitä uutta luovuudesta?

Globaali talouselämä luovuuden tarpeenmäärittäjänä

Luovuus innovaatioina

Uusi luovuus yleissivistävässä taidekasvatuksessa

MIELEN KUVITTELUSTA

Mielikuvitus ja visuaalinen ajattelu 53

Kuvittelulle tilan antava mielen näyttämö

Lapsuusko luovuuden kulta-aikaa?

Mielen vapaus 64

Vapaus johonkin, vapaus jostakin

Vapaan mielen ja teon ero

Vapaus ja vastus

Taito ja kilvoittelu

Mielellinen rajattaminen

Virtuaalimaailman haaveet ja utopiat

”Toivo on tulevan muisto”

Mielen rauha ja lepo

KUVATAITEESTA JA VISUAALISESTA KULTTUURISTA

Taide kuvataidekasvatuksessa 91

Silmän ja käden havaitsema maailma 97

Kauneudenkaipuu

Kaunis ja hyvä kontrollina

Taide tiedostamattoman tulkkina 107

Kokemuksellinen taiteen tarkastelu 114

Kultakauden mestarit: Tanssi ja Sunnuntai-iltapäivä

Nykytaide identiteettityönä

Taide moraalisen epäilyn ja hätäännyksen synnyttäjänä

Taideteos ei ole kaupankäynnin kohde

Kuvien muisti

Satu ja sadun kaltainen taide vastapuheena väkivallan ja kuluttamisen maailmalle

Dokumentaarisen kerronnan ja taide-elokuvan

paljastama todellisuus 138

Dokumenttielokuva provokatiivisena osoittajana

Hiljaisuus tihentää odottamisen sietämättömäksi

Laadun ja määrän dialektiikka

Dokumentaarisen ja taiteellisen kerronnan paradoksaalisuus

Muotoilu taidekasvatuksen osa-alueena 147

Esineet, tavara ja merkitykset identiteetin ilmentyminä

Kuluttamisvapauden väistämättömyys

Kulttuuri- ja muotoilukasvatusta maailman paljastumiseen

KASVATUKSESTA

Omistava ja oleva maailmasuhde 163

Kasvamaan saattaminen 168

Kuka tai mikä kasvattaa?

Kasvatus keskinäisen kunnioituksen tilana

Keskinäisen riippuvuuden tärkeys

Taito itsekunnioituksen perustana

Osallistava taidekasvatus 192

LÄHTEET

Kirjallisuus 197

Kuvateosten Internetosoitteet 205

Elokuvat 205

VIITTEET 206